

Gemeente Renkum

Voorstel aan de raad

Verantwoordelijk team
Stafbureau

Nummer

Kenmerk
53830

Raad d.d.
31 mei 2017

Paragraaf begroting
N.v.t.

Portefeuillehouder
ir. E. (Erik) Heinrich

Steller
D.F. (Diana) van Hal

Datum
9 mei 2017

Onderwerp
Jaarstukken 2016

Geadviseerd besluit

De Jaarstukken 2016 inclusief, wijziging van het doel en de vorming van de reserve Sociaal domein en het opheffen van de reserve Re-integratie, vaststellen.

Toelichting op beslispunten

Als sluitstuk op de begrotingscyclus 2016 zijn de Jaarstukken 2016 opgesteld. In de jaarstukken leggen wij verantwoording af over het in 2016 gevoerde beleid en de financiële consequenties daarvan. De Jaarstukken 2016 sluiten met een nadelig saldo van € 1.337.000. Dit saldo wordt gevormd door een nadelig saldo van € 22.000 binnen de grondexploitatie en een nadeel van € 1.315.000 binnen de gemeentelijke exploitatie.

In de jaarstukken vindt u een toelichting op zowel het beleid als het financiële resultaat. Deze jaarstukken worden u ter vaststelling aangeboden. Door middel van het vaststellen van de jaarstukken verleent u ons decharge voor het gevoerde financieel beheer in 2016.

Als onderdeel van deze vaststelling wordt u voorgesteld het doel en de vorming van de reserve Sociaal domein te wijzigen. In de Jaarrekening 2015 is voor het eerst een, vrij algemene, omschrijving gegeven van het doel van de reserve Sociaal domein. In werkelijkheid heeft deze reserve echter meerdere doelen.

Tot slot stellen wij u voor de reserve Re-integratie op te heffen en de reserve Sociaal domein ook te gebruiken als equalisatie- en/of investeringsreserve t.b.v. re-integratieactiviteiten in het kader van participatie.

Beoogd effect

Door middel van vaststelling van de Jaarstukken 2016, wordt 2016 ook financieel gezien afgesloten.

Kader

Vaststelling van de jaarstukken is vereist op grond van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. De accountant heeft getoetst of onze jaarstukken zijn opgesteld volgens de geldende verslaggevingsvoorschriften, of de jaarrekening een getrouw beeld geeft, of de baten en lasten en balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen en of de posten

in de jaarrekening adequaat zijn toegelicht. Hun bevindingen worden middels een verslag van bevindingen (accountantsverslag) kenbaar gemaakt.

Argumenten

In de Najaarsnota 2016 gingen wij uit van een geprognosticeerd rekeningresultaat van € 1.412.000 negatief. De jaarrekening sluit nu met een saldo van € 1.337.000 negatief.

Het jaarrekeningresultaat 2016 is als volgt opgebouwd:

<i>Bedragen x € 1.000</i>		
	Netto lasten	77.713
	Netto baten	76.499
	Resultaat excl. mutatie reserves	-1.213
	Mutaties reserves (- = storting in de reserve; + = onttrekking aan de reserve)	
	Mutaties algemene reserve	
	Weerstandsreserve	64
	Vrije algemene reserve	-58
	Egalisatiereserve bezuiniging algemene uitkering	203
	Totaal mutaties algemene reserves	209
	Mutaties bestemmingsreserves	
1	Sociaal Domein	-2.342
1	Re-integratie	681
1	WWB	17
2	Reserve MUP	-56
2	Reserve bestemmingsplannen	189
3	LOP	49
4	Duurzaamheidleningen	500
5	Reserve wegenonderhoud	77
5	Reserve vervangen openbare verlichting	11
5	Reserve herstelkosten sleuven lasgaten	11
6	Airborne-activiteiten	0
6	Reserve bedrijventerreinen	0
7	Reserve cofinanciering	38
7	Reserve mfc 3b4	118
7	Reserve ICT	-75
7	Reserve onderhoud gebouwen	253
7	Reserve onderwijshuisvesting	340
7	Kapitaallasten vastgoed	-139
	Reserve algemene uitkering	-3
	Totaal mutaties bestemmingsreserves	-333
	Resultaat incl. mutatie reserves	-1.337

In de jaarstukken wordt een toelichting gegeven op zowel het resultaat als de mutaties in de reserves.

Zoals hiervoor is aangegeven betreft het resultaat na de reguliere mutaties in reserves in deze Jaarstukken 2016 € 1.337.000 negatief. Dit bedrag komt ten laste van de algemene reserve.

Reserve Sociaal domein

In de jaarrekening 2015 is voor het eerst een omschrijving gegeven wat het doel is van de reserve Sociaal domein (SD). Daarbij is de vrij algemene omschrijving uit het raadsvoorstel Voorjaarsnota 2014 gehanteerd. Onderstaand treft u de kaders van deze reserve aan zoals deze voor het eerst in de Jaarrekening 2015 genoemd zijn.

Sociaal domein	
Doel:	De ontwikkeling van de nieuwe, en ten dele bestaande, taken die in het kader van de decentralisaties vanaf 2015 door de gemeente wordt uitgevoerd realiseren.
Vorming:	Wanneer er in enig jaar budget resteert, wordt dit aan de reserve gedoteerd.
Hoogte:	N.v.t.
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	O.b.v. begroting

In werkelijkheid heeft de reserve echter meerdere *doelen*:

- Een substantieel gedeelte van het saldo van de reserve wordt meegenomen in de berekening van het weerstandsvermogen. Inconsequentie in deze is dat het niveau van de weerstandsreserve niet apart benoemd is, zodat dit gedeelte niet afgezonderd is t.b.v. de vrije besteding van de overige reserve.
- Diverse exploitatiebudgetten hebben binnen het sociaal domein het karakter van een “open einde” regeling. Hierdoor is de vraag naar vooral maatwerkvoorzieningen voor een gedeelte onzeker. Voor dit karakter van de “open einde” regeling is het raadzaam, voor mogelijke fluctuaties in de vraag, een egalisatiereserve te gebruiken om voor- en nadelen in de jaren te egaliseren middels dit egalisatiereserve.
- Voorgesteld wordt dat deze reserve gebruikt wordt voor de voor- en nadelen van de producten binnen programma 1 met uitzondering van de exploitatie gerelateerd aan de specifieke uitkering BUIG.

De *vorming* van de reserve zal primair geschieden uit de overschotten uit de exploitatie van het sociaal domein, met uitzondering van een mogelijk voordeel uit de exploitatie welke een relatie heeft met de specifieke uitkering BUIG. Hiervoor is een apart reserve ingesteld. De exploitatie MFC valt niet onder het sociaal domein.

De *hoogte* van de reserve is afhankelijk van het doel:

- Weerstandsreserve: hierbij wordt aangesloten bij de in de Begroting 2017 gehanteerde uitgangspunten, totale omvang risico, gewogen risico, percentage risico.
- Egalisatiereserve: hierbij kan een relatie gezocht worden met het totale materiële budget van het product 1G. Maatwerkvoorzieningen en hiervoor een percentage van 5% te hanteren.
- Investeringsreserve: op dit moment zit de organisatie nog volop in de transformatiefase. Voor deze fase wordt maximaal ingezet om zowel de transformatie als het halen van de majeure

Onderwerp

Jaarstukken 2016

Datum

9 mei 2017

Kenmerk

53830

Pagina

3 van 6

taakstelling vorm te geven. Daarna moet de reserve voldoende zijn om de ontwikkeling van nieuwe taken binnen het sociaal domein te realiseren.

Op basis van bovenstaande uitgangspunten en de in de begroting reeds opgenomen investeringen/ onttrekkingen krijgt men dan een volgende onderbouwing van de reserve Sociaal domein:

Sociaal domein	
Doel:	<ul style="list-style-type: none"> • Investeringsreserve t.b.v. realisatie van toekomstige ontwikkelingen. • Weerstandsreserve t.b.v. het risico m.b.t. het sociaal domein (m.n. geraamde taakstellingen). • Egalisatiereserve resultaat sociaal domein.
Vorming:	Vorming uit overschotten uit de exploitatie sociaal domein, m.u.v. de exploitatie welke relatie heeft met specifieke uitkering BUIG.
Hoogte:	investeringen: op basis van het vast te stellen investeringsplan weerstandsreserve: actuele berekening van de risico's egalisatiereserve: 5% van het desbetreffende budget
Duur:	N.v.t.
Bestedingsraming:	O.b.v. begroting

Kanttekeningen

Reserve Sociaal domein

Los van de genoemde doelstellingen beïnvloedt het amendement dat is aangenomen bij de Begroting 2017 de stand van de reserve Sociaal domein. Dit amendement geeft aan dat de Vrije algemene reserve in 2017 zal worden aangevuld tot € 8 miljoen ten koste van de reserve Sociaal domein.

Hieronder treft u een toelichting aan hoe de hoogte van de investeringsreserve zou moeten zijn, berekend op basis van meerjarenraming.

Jaar begroting	Bedrag (in €)
2017	819.000
2018	589.000
2019	137.000
2020	71.000
Totaal begroot	1.616.000

In het nog vast te stellen investeringsplan zullen deze inschattingen worden aangevuld.

- De weerstandsreserve bestaat uit de berekende reserve uit de Begroting 2017, groot € 2.326.000 en de gereserveerde aanvulling op de algemene reserve van € 1.225.000 op basis van het amendement tijdens de begrotingsbehandeling van de Begroting 2017. Op basis van het jaarrekeningresultaat 2016 en 2017 kan dit bedrag nog wijzigen.

Onderwerp

Jaarstukken 2016

Datum

9 mei 2017

Kenmerk

53830

Pagina

4 van 6

- Op basis van het hiervoor berekende zou de hoogte van de reserve € 6.088.000 zijn. Gelet echter op:
    - de onzekerheden m.b.t. de financiële effecten van het komende regeerakkoord;
    - de stijging van de bestaande structurele taakstelling op het sociaal domein vanaf 2020 met € 2.300.000 (zie hiervoor ook njn 2016, tabel blz. 88);
    - de risico's Permar en het uitvoeringsplan sociale werkvoorziening Renkum;
    - de mogelijke risico's in verband met de overgang van de verantwoordelijkheid van taken rond beschermd wonen en maatschappelijke opvang naar alle gemeenten m.i.v. 2020 (Implementatie advies van de commissie Toekomst beschermd wonen);
    - aanvraag van extra middelen in 2017 t.b.v. het investeringsplan sociaal domein;
- zijn wij van mening dat het huidige saldo van de reserve sociaal domein (€ 9.500.000) noodzakelijk is om de drie genoemde doelen van de reserve te kunnen realiseren.

Draagvlak

Gezien het doel van de reserve Sociaal domein (realisatie van toekomstige ontwikkelingen; opvangen evt. risico's m.b.t. het sociaal domein) zal er draagvlak zijn het doel en de vorming van de reserve Sociaal domein te wijzigen.

Aanpak/Uitvoering

De commissie op de jaarrekening beoordeelt, vooruitlopend op de raadsbehandeling, de jaarstukken. Deze commissie richt zich met name op deel II van de jaarstukken, de jaarrekening. Haar bevindingen legt zij vast in een verslag dat u kunt betrekken in de besluitvorming rond de jaarstukken.

Op advies van de agendacommissie is voorgesteld de jaarstukken vanuit een 'beleidsmatig perspectief' (deel I) te bespreken in de betreffende raadscommissies, alvorens ze worden vastgesteld in de raad. Bij behandeling in de raadscommissies kan meer worden ingegaan op de beleidsinhoudelijke onderdelen van de jaarstukken.

Communicatie

Na goedkeuring van dit voorstel, zal communicatie plaatsvinden naar extern betrokkenen, de provincie (uiterlijk dienen de vastgestelde jaarstukken voor 15 juli 2017 bij de provincie aangeleverd te zijn) en intern betrokkenen.

Financiële consequenties

De financiële uitkomsten van de jaarstukken zijn hiervoor aangegeven.

Juridische consequenties

Uw goedkeuring van dit voorstel, betekent dat wij decharge ontvangen voor het gevoerde financieel beheer over 2016.

WMO-aspecten

N.v.t.

Duurzaamheid

N.v.t.

Onderwerp

Jaarstukken 2016

Datum

9 mei 2017

Kenmerk

53830

Pagina

5 van 6

Effect op vermindering regeldruk

N.v.t.

Alternatieven

N.v.t.

Bijlagen

- Jaarstukken 2016
- Controleverklaring Baker Tilly Berk N.V. bij de jaarrekening 2016 (wordt nagezonden)
- Verslag van bevindingen Baker Tilly Berk N.V. bij de jaarrekening 2016 (wordt nagezonden)

Onderwerp

Jaarstukken 2016

Datum

9 mei 2017

Kenmerk

53830

Pagina

6 van 6